

EELHINNANG

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang on antud lähtudes KeHJS § 6 lg 3 kriteeriumitest:

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused

1.1. Maakasutus

Haldi väikesadam (edaspidi *sadam*) asub Hiiumaal, Emmaste vallas, Haldi külas, Sadama kinnistul (pindala 3,23 ha; katastritunnus 17501:002:0960; tootmismaa 100%). Sadamaregistri andmetel on sadama koordinaadid 58°48'24.12"N; 22°26'47.64"E ning tegemist on väikesadamaga, kus ei osutata tasulisi sadamateenuseid.

Kavandatava väikesadama ala on betoon- ja sulundseinaelementidest kaiga piirnev süvendamata, roostikku kasvanud madal maa-ala. Sadamabasseini sügavus ulatub kuni 1,9 meetrini basseini keskosas. Kaide betoonkatte absoluutkõrgus on ca +1,4 m. Maapinna tõus rannajoonelt kirde suunas kuni riigimaanteeeni on keskmiselt 2%, tootmishoone otsas on maapinna kõrgus +1,7 m. Olemasolev juurdepääs sadamale on mahasõiduga 12134 Haldi-Sadama tee riigimaanteelt, mustkattega tee osalt. Tee on vajalik juurdepääsuks sadama hooneteni, väikesadamani ja välise tulekustutusvee kuiv hüdrandile. Sadama alal on platsid autode parkimiseks ja ümberpööramiseks.

1.2. Alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduse-keskkonna vastupanuvõime

Sadama veealal ja sellega piirneval maismaa-alal ei esine loodusvarasid kasutataval kujul.

1.3. Märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade vastupanuvõime

Kavandataval detailplaneeringu alal ja selle mõjupiirkonnas ei paikne kaitse- ja hoiualasid ega püsielupaiku. Lähimad Natura 2000 võrgustikku kuuluvad alad on Vanamõisa lahe hoiuala (Keskkonnaregistri kood KLO2000048), mis jääb lõunasse ca 5,5 km kaugusele ja Klaasirahu hallhülge püsielupaik (KLO3000097), mis jääb edelasse 0,8 km kaugusele.

Sadama kinnistu kirdeosas on teada III kaitsekategooria taimeliikide (käpaliste) esinemine, kuid looduskaitseseaduse § 55 lg 8 mõistes ei ohusta kavandatav tegevus kaitsealuste taime- ja liikide säilimist antud kasvukohas, kuna detailplaneeringu alale jääv kasvuala moodustab vaid väikese osa nende liikide elupaigast.

1.4. Alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

1.5. Maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime

Sadama piirkonna näol on tegemist hajaasustusalaga. Sadama võimalikus mõjupiirkonnas ei asu ajaloo- kultuuri- või arheoloogilise väärtusega objekte.

2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase

Rajatakse täiendav L-elementidest kai ja sadamabassein täiendavalt 10-nele kalapaadile, renoveeritakse olemasolev kai, paigaldatakse rajatavasse sadamabasseini käimispoomid, edasistes töö etappides süvendatakse olemasolev sadamabassein ja sadamasse sissesõidu kanal. Viimases etapis rajatakse graniitkividest muulid. Väljakaevatava pinnasega tõstetakse sadama maa-ala.

Merre paigutatavad monteeritavad L-lemendid valmistatakse graniitkillustikuga betoonist C30/37 F200 W6. Kai killustikalus valmistatakse lubjakivikillustikust. Tagasitäitmisel ei kasutata keskkonda kahjustavaid materjale. Veekogu põhja paigutava pinnase ning tahkete ainete maht kokku 183 m³.

Süvendustööde käigus eemaldatakse olemasolevast sadamabasseinist ja sadama faarvaatrist mudased, liivased ja savikad setted, mis on sinna aastate jooksul kogunenud. Uue sadamabasseini rajamisel eemaldatakse liivane, savine ja kruusane pinnas, mida kasutatakse sadama maa-ala täitmiseks. Süvendatava pinnase maht 2897 m³.

2.1. Loodusvarade kasutamine

Sadama rekonstrueerimise käigus toimub vee erikasutus, selle kirjeldus ja materjalide kasutus on antud eelmises punktis.

2.2. Jäätme- ja energiamahukus

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse jäätmeseaduses sätestatud korras.

2.3. Lähipiirkonna teised tegevused

Sadama kinnistu piirneb põhjast riigimaantee 12134 Haldi-Sadama tee (katastritunnus 17501:002:2540) kinnistuga, idast Merekaru (katastritunnus 17501:002:2780) kinnistuga, läänest Haldi säär (katastritunnus 17501:001:0090) kinnistuga, loodest Haldiranna (katastritunnus 17501:001:0167) kinnistuga ja lõunast Läänemerega (Haldi lõugas). Sadamarajatiste asukohad jäävad osaliselt põhikaardile kantud veekogupiirist 157 m mere poole (v.a. sissesõidu faarvaater). Sadama võimalikus mõjupiirkonnas (vähemalt 1000 m raadiuses) ei asu teisi sadamaid ega toimu muud märkimisväärset majandustegevust.

3. Tegevusega kaasnevatest tagajärgedest

3.1. Vesi ja pinnas

Taotlusest nähtub, et süvendustööd toimuvad vahetult sadamas mahus kuni 2897 m³. Eemaldatava pinnase näol on tegemist muda, liiva, kruusa ja savikate setetega, seega on süvendamisele kuuluv pinnas suhteliselt kergesti eemaldatav. Kuna märkimisväärselt suur osa eemaldatavast pinnasest kuulub muda, liiva ja kruusa kategooriasse, tekib piirkonnas süvendamise käigus paratamatult suuremas koguses heljunit. Heljumi mõju vältimiseks piirkonnas kudevale kalastikule tuleb veesisesed tööd ajastada väljapoole kalade kudemisperioodi (15 aprill – 30. juuni).

Sadama rekonstrueerimisel toimub seoses kaide, ja muulide ehitamisega, mee põhja täitmine (tahkete ainete uputamine). Sellega seoses on ette näha põhjaloomastiku lokaalne hävimine. Kõige enam mõjutab aga põhjakooslusi sadama lähipiirkonnas süvendamise käigus vette paisatav heljum. Heljumi mõju avaldub eeskätt valguskliima halvenemises ja troofsustaseme tõusus. Ülespaisatav põhjasete püsib mõnda aega veesambas ning võib hoovustega kanduda sadamast kaugemale, mistõttu võib mõju põhjaloomastikule esineda ka veidi kaugemal. Kuna

süvendatava pinnase osakaal ei ole märkimisväärselt suur, siis on muutused ajutised. Põhjaloomastik taastub 2 kuni 3 aasta möödumisel. Kumulatiivseid mõjusid ei esine.

Sadama rekonstrueerimisega kaasnevate süvendustööde käigus saadud setted on kavas kasutada sadama maa-ala täitmiseks, mis vastab säästva arengu põhimõtetele. Kuna piirkonnas ei ole toimunud olulist majandustegevust ja teadaolevalt ka veekogu reostust on sadama akvatooriumist ja faarvaatrist süvendatavad setted puhtad, mistõttu pole vaja seada pinnase käitlemiseks erinõudeid.

Sadama süvendamine ja uute sadamarajatiste ehitamine ei avalda olulist mõju rannalähedasel alal hüdrodünaamilisele režiimile, mis omakorda võiks põhjustada ümberkaudsete randade olulisi muutusi. Vee erikasutusega seotud tööd on kokkuvõttes lokaalsed, mistõttu puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

3.2. Õhu saastatus

Sadama rekonstrueerimise käigus toimuv vee erikasutus ei põhjusta olulisi muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Vähene mõju ümbritsevale keskkonnale võib avalduda eelkõige seoses sadama rekonstrueerimisel kasutatava tehnikaga, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks.

3.3. Jäätmete

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse vastavalt õigusaktides sätestatule.

3.4. Müra

Tegevusega võib kaasneda müra, kuid eeldatavalt ei ületa müratase kinnistu piiril sätestatud piirmäärasid müra osas. Sadama mõjupiirkonnas asuvad vaid üksikud elumajad, mistõttu ei ole müra mõju oluline piirkonna elanikele. Võimaliku negatiivse mõju minimaliseerimiseks linnustikule tuleb ajastada ehitustegevus väljapoole lindude aktiivset pesitsusperioodi (15. aprill-30.juuni).

3.5. Vibratsioon

Eeldatavalt ei teki vee erikasutuse käigus vibratsiooni, mis põhjustaks olulisi muutusi antud piirkonnas.

3.6. Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning ehitustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate ja veokite diiselmootoritega.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Sadama rekonstrueerimise käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avarii, kuid selle esinemise tõenäosus on väike, kuna kinnistud mille piires vee erikasutusega seotud töid tehakse kuuluvad eraomanikele, ning liiklus piirkonnas on väike. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avariisid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva maastiku ja vee kahjustamine.

5. Kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale

Rekonstrueeritava sadama piirkonnas ei asu Natura 2000 võrgustiku alasid ning seetõttu ei mõjuta sadama rekonstrueerimisega seotud tööd Natura 2000 võrgustiku alade kaitseväärtusi.

5.1. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Vastavalt taotluses toodud infole, ei mõjuta kavandatud tegevuse muid kaitstavaid loodusobjekte ja liike.

6. KeHJS § 6 lg 3 punktides 1–4¹ nimetatuga kaasneva mõju suurus, ruumiline ulatus, kestus, sagedust ja pöördumus, toime, kumulatiivsus ja piiriülene mõju ning mõju ilmnemise tõenäosus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule ja kalastikule juhul kui töid tehakse väljapool kalade kudeaega ja lindude pesitsusaega (15.04 – 30.06);
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.